

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ & ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ,
ΕΥΡΕΤΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΣΩΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ Κοινωνικο-Πολιτισμικές Πρακτικές & Διαστάσεις της Μη Λεκτικής Επικοινωνίας και Αφήγησης

Διεθνές Διεπιστημονικό Συμπόσιο

Πανεπιστημιούπολη - Ρέθυμνο
5 & 6 Νοεμβρίου 2004

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Αλεξιάς Γεώργιος, Ph.D., Λέκτορας στο Τμήμα Ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, E-mail: galexias@panteion.gr

Αλεξίου Θανάσης, Ph.D., Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, E-mail: A.Alexiou@soc.aegean.gr

Αλεξόγλου Σάββας, Σωματικός Ψυχοθεραπευτής, Ελληνικό Ινστιτούτο Νευροφυτοθεραπείας & Ανάλυσης του Χαρακτήρα Αθηνών-Χανίων.

Ανδριάκαινα Ελένη, Ph.D., Κοινωνιολόγος, Διδάσκουσα με την σύμβαση 407/1980 στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, E-mail: eadriak@otenet.gr

Αρόνη Αγγελική, Υποψήφια Διδάκτορας στο Τμήμα Ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, E-mail: gellyaroni@hotmail.com

Αρόνη Γεωργία, Παιδαγωγός-Χοροθεραπεύτρια, E-mail: kimon@winweb.gr

Βασιλάκη Ελευθερία (Ρόζα), Ph.D., Λέκτορας στο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Χάιφα στο Ισραήλ, E-mail: rosavasilaki@hotmail.com

Βενιέρη Μαρία, Ph.D., Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: venieri@phl.uoc.gr

Γαζέτα Σοφία, Βρεφονηπιοκόμος.

Canavas Constantin, Ph.D., Καθηγητής στο Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου του Hamburg, E-mail: costas.canavas@phl.uoc.gr

Δασκαλάκης Αλέξανδρος, T.E.I. Κρήτης Παράρτημα Ρεθύμνου, Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας & Ακουστικής, E-mail: andreeacd@hotmail.com

Δαφέρμος Μανόλης, Ph.D., Διδάσκων με το Π.Δ. 407/1980 στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: mdafermos@otenet.gr

Δημακοπούλου Ειρήνη, Βρεφονηπιοκόμος.

Δόμπολα Βάνα, Γλωσσολόγος, Σωματική Ψυχοθεραπεύτρια.

Ζαρκατζιά Ιωάννα, Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής, Υποψήφια Διδάκτωρ στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, E-mail: yzar@in.gr

Ζγαντζούρη Κωνσταντία Α., Διδάκτορας Κλινικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: zgantz@otenet.gr

Grzymala-Moszczyńska Halina, Ph.D., Καθηγήτρια της Ψυχολογίας της Θρησκείας στο Τμήμα Θρησκευολογίας του Πανεπιστημίου των Γιαγκελλόνων της Κρακοβίας της Πολωνίας (Jagellonian University of Cracow, Poland), Email: uzgrzym@cyf-kr.edu.pl

Ίσαρη Φιλία, Ph.D., Διδάσκουσα με το Π.Δ. 407/1980 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: philia@otenet.gr

Καρασαβίδης Ηλίας, Ph.D., Λέκτορας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, E-mail: ikaras@phl.uoc.gr

Καφέτσιος Κωνσταντίνος, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: k.kafetsios@psy.soc.uoc.gr

Κιουρτσάκης Γιάννης, Συγγραφέας, Δοκιμογράφος.

Κοντάκος Αναστάσιος, Ph.D., Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου, E-mail: kodak@Rhodes.Aegean.gr

Κοντοπόδης Μιχάλης, Ψυχολόγος, Υποψήφιος Διδάκτορας στο Freie Universitat του Βερολίνου, E-mail: michalis@zedat.fu-berlin.de

Κουγιουμουτζάκης Γιάννης, Ph.D., Καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: gkugium@phl.uoc.gr

Κουρκούτσας Ηλίας, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: hkourk@edc.uoc.gr

Κούρτη Ευαγγελία, Ph.D., Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: kurti@edc.uoc.gr

Λεμπιδάκης Κώστας, Δάσκαλος της Τεχνικής Βιπάσσανα, E-mail: kcdhamma@hol.gr

Μακρυνιώτη Δήμητρα, Ph.D., Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών, E-mail: dmakrin@ecd.uoa.gr

Μαλικιώση-Λοΐζου Μαρία, Ph.D., Καθηγήτρια Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών, E-mail: mmalik@ecd.uoa.gr

Μαραγκός, Γεώργιος, Ph.D., Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: gmaragos@phl.uoc.gr

Μαρκοδημητράκη Μαρία, Ph.D., Διδάσκουσα με το Π.Δ. 407/1980 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Μελισσινού Κατερίνα, Υποψήφια Διδάκτορας στο Ecole des Hautes en Sciences Sociales στο Παρίσι, E-mail: konkat@otenet.gr

Mellon Robert, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: mellonr@otenet.gr

Μπαλί Βενετία, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Εκπαιδευτικός στο Κέντρο Εκπαίδευσης Τυφλών, E-mail: balivenetia@hotmail.com

Μπαρμπούση Βασιλική, Ph.D., Επίκουρος Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, E-mail: vbarbousi@uth.gr

Παπασταθόπουλος Ευστάθιος, Ph.D., Διδάσκων με το Π.Δ. 407/1980 στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: imstathiscom@hotmail.com

Πηγιάκη Καλλιόπη, Ph.D., Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: pigiaki@phl.uoc.gr

Πολεμικός Νικήτας, Ph.D., Καθηγητής στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Email: polemikos@rhodes.aegean.gr

Πουρκός Μάριος, Ph.D., Αναπληρωτής Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: pourkos@psy.soc.uoc.gr

Προδρομίτης Γεράσιμος, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, E-mail: gprod@panteion.gr

Πρόιμος Κωνσταντίνος Β., Ph.D., Διδάσκων στη Θέση Μιχελή Αισθητικής και Φιλοσοφίας της Τέχνης στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: proimos@chania-cci.gr

Ρήγα Βασιλική, Ph.D., Διδάσκουσα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας και στο Διδασκαλείο Νηπιαγωγών Αθήνας, E-mail: vassir@hotmail.com

Σαλεσιώτη Διδώ, Ψυχολόγος.

Σεμιτέκολου Μαριαλένα, Ph.D., Διδάσκουσα με το Π.Δ. 407/1980 στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: semit@psy.soc.uoc.gr

Σιάτου Ήρια, Ψυχολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο του Birmingham, E-mail: iria.siatou@hotmail.com

Σιδηροπούλου Μαρία, Φοιτήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Σιδηροπούλου Φαίνη, Ph.D., Ψυχοπαιδαγωγός στο TEI Αθήνας, E-mail: sidirofg@teiath.gr

Σταμάτης Παναγιώτης, Ph.D., Διδάσκων στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Email: mail@dim-damatr.dod.sch.gr

Σταυριανός Κυριάκος, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: stavrianos@edc.uoc.gr

Τρούλη Καλλιόπη, Ph.D., Ειδική Επιστήμονας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: dafne@otenet.gr

Τσάρτζας Γεώργιος, Ph.D., Εντεταλμένος Επίκουρος Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: tzartzas@edc.uoc.gr

Τσάτση Πολυξένη, Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, E-mail: xeniatsatsi@yahoo.com

Τσίγκρα Μένη, Ph.D., Κοινωνική Ανθρωπολόγος και Νηπιαγωγός,

Φουντουλάκης Ανδρέας, Ph.D., Επίκουρος Καθηγητής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: afount@edc.uoc.gr

Χαραλαμπόπουλος Γ. Νίκος, Ph.D., Διδάσκων με το Π.Δ. 407/1980 στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, E-mail: nikoscharalaboroulos@hotmail.com

Ψαλτοπούλου Δώρα, Μουσικοθεραπεύτρια, E-mail: doramusichtherapy@netfiles.gr

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Εισαγωγική ομιλία από τον διοργανωτή του συμποσίου **Μάριο Πουρκό**: Πέρα από τις Νεωτερικές και Μετανεωτερικές Αναγνώσεις του Σώματος: Προς μια Οικο-Σωματικο-Βιωματική Προσέγγιση και μια Εναλλακτική Προσέγγιση στην Εκπαίδευση

Halina Grzymala-Moszczyńska: Body and Religious Experience

Δήμητρα Μακρυνιώτη: Τατουάζ και Πίρσιν: Πρακτικές Διεκδίκησης του Σώματος και Συγκρότησης Νέων Μορφών Υποκειμενικότητας

Βασιλική Ρήγα: Φιλοσοφική Προσέγγιση του Σώματος και Εκπαίδευση

Θανάσης Αλεξίου: Η Πολιτική Οικονομία του Σώματος

Κατερίνα Μελισσινού: Ιδεολογίες και Βιολογίες: Το Παράδειγμα μιας Κτηνοτροφικής Γυναικοτοπικής Κοινότητας του Αιγαίου

Ελένη Ανδριάκαϊνα: Σώμα, Όρια και Υποκείμενο: Η «Δύναμη της Θέλησης»

Ελευθερία (Ρόζα) Βασιλάκη: Σώμα, Σεξ και Σεξ-Ειδήμονες: Από την Μεταφυσική της Ψυχής στην Μεταφυσική του Σώματος

Ευστάθιος Παπασταθόπουλος: Η Διυποκειμενική Υπόσταση και η Σωματική Διάσταση στη Φαντασία

Constantin Canavas: Tackling the Risks of Metaphors of the Human Body

Κωνσταντία Α. Ζηαντζούρη: Η Εικόνα του Σώματος και του Εαυτού στη Σχιζοφρένεια και οι Δυνατότητες Αναδόμησής της μέσω της Ψυχοθεραπευτικής Διαδικασίας

Κωνσταντίνος Καφέτσιος: Πολιτισμικά Σύνδρομα και Συναισθημα στην Καθημερινή Αλληλεπίδραση: Μελέτη σε Τρία Επίπεδα Ανάλυσης

Ντόρα Ψαλτοπούλου: Το Σώμα ως Μουσικό Όργανο: Μια Εφαρμογή της Μουσικοθεραπείας

Πολυξένη Τσάτση: Μαθαίνοντας το Καινούργιο μου Σώμα – Κοινωνικός Έλεγχος, Συμμόρφωση και Αντίσταση στην Τάξη του Νηπιαγωγείου

Βασιλική Ρήγα: Το Σώμα του Παιδιού στην Προσχολική Αγωγή

Μένη Τσίγκρα: Χωρο-Χρονική Οργάνωση και Έλεγχος του Σώματος των Παιδιών στο Νηπιαγωγείο

Γεώργιος Τζάρτζας: Ο Ρόλος του Σώματος στην Εκπαιδευτική Διαδικασία

Νίκος Γ. Χαραλαμπόπουλος: Πρόσωπο, Σώμα και Ψυχή στον Πλατωνικό Χαρμίδα

Ανδρέας Φουντουλάκης: Βίωμα, Αναπαράσταση και Γνώση στις Θεσμοφοριάζουσες του Αριστοφάνη

Κυριάκος Σ. Σταυριανός: Η Διδασκαλία του Αγίου Ιωάννη του Χρυσόστομου για το Ανθρώπινο Σώμα

Καλλιόπη Πηγιάκη: Επιζητώντας την Κριτική: Η Αφήγηση ως Μάθηση και ως Πρόκληση Διδακτικής

Κωνσταντίνος Πρώμος: *Υφάνσεις του Κόσμου, της Σάρκας και της Συνείδησης στις Ανθρωπομετρίες του Yves Klein*

Γιάννης Κιουρτσάκης: *Σωματικό Κάτω & Συλλογικό Σώμα – Το Παράδειγμα του Καραγκιόζι*

Γιώργος Σηφάκης: *Μαντινάδες για το Σώμα*

Λευτέρης Κλίνης Σηκουάνας: *Ο Λευτέρης με την Μαντόλα Τραγουδά για το Σώμα*

Ηλίας Καρασαβίδης: *Σώμα και Νόηση: Η Αναζήτηση της Υλικής Διάστασης της Γνώσης*

Ευαγγελία Κούρτη & Γεράσιμος Προδρομίτης: *Έλξη στο Διαδίκτυο: Κοινωνιοψυχολογική Προσέγγιση των Αποσωματοποιημένων Διαπροσωπικών Σχέσεων*

Γεώργιος Αλεξιάς: *Κυβερνο-Οργανισμοί (Cyborgs), Δυνητικά Σώματα (Virtual Bodies), Μετά-Σώματα: Επιστημονική Φαντασία ή Εναλλακτικές Μορφές Σωματοποίησης;*

Γιώργος Μαραγκός: *Ωσεί Παρόντα Μέλη*

Μαρία Βενιέρη: *Η Ενεργητική Αντίληψη: Μια Φιλοσοφική Προσέγγιση για την Ενσώματη Γνώση*

Ηλίας Κουρκούτας: *Το Πάσχον Σώμα: Η Δυναμική της Ψυχοσωματικής Προβληματικής μέσα από την Παρουσίαση Κλινικών Περιπτώσεων και η Σωματική Αναπηρία ως Συνιστώσα της Ψυχικής Εξέλιξης*

Σάββας Αλεξόγλου: *Σωματική Ψυχοθεραπεία: Η Μνήμη του Σώματος*

Βάνα Δόμπολα: *Ομάδα Αυτογνωσίας για Εφήβους Ραϊχικής-Νεοραϊχικής Προσέγγισης*

Ήρια Σιάτου & Διδώ Σαλεσιώτη: *Το Σώμα ως Θεμελιώδες Μέσο Επικοινωνίας: Παρουσίαση μιας Περίπτωσης με Αυτισμό και Νοητική Υστέρηση*

Γεωργία Αρώνη: *Το Σώμα Εκφράζεται, Παίζει και Δημιουργεί: Η Εφαρμογή της Χοροθεραπείας σε Άτομα Εξαρτημένα από Ουσίες*

Νικήτας Πολεμικός: *Σχολική Συμβουλευτική και Μη Λεκτική Επικοινωνία*

Αναστάσιος Κοντάκος: *Διαπολιτισμική Επικοινωνία*

Παναγιώτης Σταμάτης: *Απτική Επικοινωνία και Σύγχρονες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις*

Μαρία Μαλικιώση-Λοΐζου: *Ο Ρόλος της Μη Λεκτικής Επικοινωνίας στην Μαθησιακή Διαδικασία του Νηπιαγωγείου*

Γιάννης Κουγιουμουτζάκης & Μαρία Μαρκοδημητράκη: *Η Ανάπτυξη και ο Ρόλος της Μίμησης σε Δίδυμα και μη Δίδυμα Βρέφη*

Μαριαλένα Σεμιτέκολου: *Η Δυναμική της Κίνησης στην Επικοινωνία του Παιγνιώδους*

Αγγελική Αρώνη: *Οι Κοινωνικές Αναπαραστάσεις του Σώματος σε Παιδιά 8-11 Ετών*

Μανόλης Δαφέρμος & Βενετία Μπαλί: *Η Σημασία της Βιωματικής Εμπειρίας Μέσω του Παιχνιδιού στην Εκπαίδευση των Παιδιών με Μερική ή Ολική Απώλεια Όρασης*

Φανή Σιδηροπούλου, Σοφία Γαζέτα, Ειρήνη Δημακοπούλου & Μαρία Σιδηροπούλου: *Επικοινωνιακοί Πειραματισμοί – Παιχνίδια με το Σώμα στο Χώρο Προσχολικής Αγωγής*

Καλλιόπη Τρούλη: *Η Εκπαίδευση Μέσω της Κίνησης στην Προσχολική Ηλικία*

Ιωάννα Ζαρκατζιά & Βασιλική Μπαρμπούση: *Η Δημιουργική Κίνηση και ο Χορός στην Εκπαιδευτική Διαδικασία*

Φιλία Ίσαρη: *Ο Ελληνικός Χορός στην Ζωή και Παιδεία των Ομογενών της Αμερικής*

Κώστας Λεμπιδάκης: *Άσκηση Βιπάσσανα: Μια Τεχνική Αλληλεπίδρασης Νου-Σώματος (με Προβολή Ταινίας-ντοκιμαντέρ για τα Αποτελέσματα της Τεχνικής σε μια από τις Μεγαλύτερες Φυλακές του Κόσμου)*

Μανόλης Δαφέρμος: *Σωματική Ανεπάρκεια και Εκπαίδευση: Η Εμπειρία Ενός Σχολείου για Παιδιά με Ταυτόχρονη Απώλεια Όρασης και Ακοής*

Robert Mellon: *Συμπεριφορισμός και Σώμα: Η Ενίσχυση της Δημιουργικής Σωματικής Δράσης και οι Επιπτώσεις της στην Ψυχοθεραπεία*

Αλέξανδρος Δασκαλάκης: *Πόλη και Σώμα – Μια Μελέτη του Ηχητικού Περιβάλλοντος της Πόλης του Ρεθύμνου*

Μιχάλης Κοντοπόδης & Μάριος Πουρκός: *Πώς οι Έφηβοι Βιώνουν το Χρόνο και το Σώμα τους στο Σχολείο*

Μάριος Πουρκός: *Ο Ρυθμός και ο Χορός στη Ζωή μας (με Προβολή Ταινίας-ντοκιμαντέρ)*